

Handläggare
Sara Heppling Trygg
Telefon: 08-508 24 016

Till
Skärholmens stadsdelsnämnd

Strategi för ökad cykling i Stockholms stad

Svar på remiss från kommunstyrelsen (Dnr 000049/2014)

Förvaltningens förslag till beslut

1. Att nämnden godkänner förvaltningens förslag till svar på remissen.
2. Att svaret skickas till stadsmiljöroteln.
3. Omedelbar justering

Kerstin Sandström
Stadsdelsdirektör

Sophie Dahlberg
Tf avdelningschef

Sammanfattning

Stockholm har höga ambitioner inom cykelområdet med målsättningen att bli en cykelstad i världsklass där fokus inte enbart ligger på pendlingscyklister utan på alla cyklister. I stadens budget för 2013 uppdrogs åt kommunstyrelsen att utarbeta en cykelstrategi för att stimulera ett ökat cyklande i Stockholm.

En förändring föreslås i ansvarsfördelningen mellan Trafik- och renhållningsnämnden och stadsdelsnämnderna; att ansvaret för cykelplanens särskilt utpekade pendlingsstråk/pendlingsnät i sin helhet överförs till Trafik- och renhållningsnämnden. Förvaltningen ser positivt på denna förändring men anser att även stadsdelsförvaltningarna, med fortsatt ansvar för huvudstråken, bör ha möjlighet att ansöka om medel från cykelmiljarden. Förvaltningen ser det som en förutsättning för ett likvärdigt cykelnät av hög kvalitet, i hela staden.

Förvaltningen planerar för en kartläggning av målpunkter och knypunkter i stadsdelsnämndsområdet där nya cykelparkeringar skulle kunna stärka cykelnätet och förutsättningarna för ökad cykling.

Bakgrund

I samband med stadens budget för 2012 beslutade Kommunfullmäktige om ”cykelmiljarden” som innebär att totalt 1 miljard kronor investeras i stadens cykelinfrastruktur fram till 2018. Den gällande cykelplanen för staden antogs av kommunfullmäktige i februari 2013. I stadens budget för 2013 uppdrogs åt kommunstyrelsen också att utarbeta en cykelstrategi för att stimulera ett ökat cyklande i Stockholm. Kommunstyrelsen fick även i uppdrag att arbeta med strategisk utredning och kommunikation för att bygga ett stadsövergripande cykelvarumärke. Denna ”Strategi för ökad cykling i Stockholms stad” är nu ute på remiss till samtliga stadsdelsnämnder, facknämnder samt ett antal andra intressenter så som cykelfrämjandet och länsstyrelsen. Under framtagandet av strategin har en workshop hållits där synpunkter har inhämtats från fackförvaltningar och bland annat Skärholmens stadsdelsförvaltning.

Ärendet

Stockholm har höga ambitioner inom cykelområdet med målsättningen att bli en cykelstad i världsklass där fokus inte enbart ligger på pendlingcyklister utan på alla cyklister.

Cykelstrategins främsta syfte är att styra stadens interna arbete med cykelfrämjande åtgärder, dvs. ange en inriktning för hur staden ska agera för att öka cyklandet. I det ingår att samordna nämndövergripande frågor. Det övergripande målet för stadens arbete med cykel är att öka såväl antalet som andelen cyklister genom att göra det enklare och säkrare att cykla, för såväl befintliga som tillkommande cyklister. Dessutom ska stadens miljömål uppnås samt staden som cykelvarumärke stärkas. För att kunna nå de övergripande målen krävs att cykeln utgör en integrerad del av transportsystemet som helhet, vid sidan av andra färdmedel.

Två huvudprinciper finns för strategin för ökad cykling.

1. Bygg ut och utveckla kvaliteten i infrastrukturen i allt från övergripande stråk till utformning av detaljer.
2. Arbeta med en övergripande sammanhållen kommunikation där den utbyggda infrastrukturen är fundamentet.

Särskilt viktiga att nå med budskap om cyklingens fördelar är de grupper som inte är vana att cykla och där cykeln kan innebära nya möjligheter och friheter. På den regionala nivån pågår också ett arbete med en ny regional cykelplan.

Samtliga nämnder och bolagsstyrelser inom Stockholms stad har ett ansvar att inom sina olika områden verka för att främja en ökad och förbättrad cykling i staden, samt att ge medarbetare goda möjligheter att kunna cykla till och från arbetet. De åtgärder och den fördelning av ansvarsområden som beskrivs i denna strategi är i huvudsak konkretiseringar och förtydliganden av redan fattade beslut inom staden.

En förändring som föreslås är att ansvaret för cykelplanens särskilt utpekade pendlingsstråk/pendlingsnät i sin helhet överförs från stadsdelsnämnderna till Trafik- och renhållningsnämnden. Stadsdelsnämnderna kommer i så fall att behålla ansvaret för drift och underhåll av cykelvägnätets övriga stråk på parkmark, inklusive de så kallade huvudstråken. Stadsdelsnämnderna ansvarar även fortsättningsvis för att upprätta cykelparkeringar vid de parker och andra anläggningar där det finns efterfrågan. Stadsdelsnämndernas utbyggnader och förbättringar av cykelvägar på parkmark omfattas dock enligt nuvarande beslut inte av cykelmiljarden.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen är mycket positiv till ”Strategi för ökad cykling i Stockholms stad”. Den sänder en tydlig signal till både medborgare och medarbetare att staden tar cykeln som trafikslag på allvar och att staden aktivt planerar för förbättrade förutsättningar och möjligheter för stadens cyklister.

Förvaltningen ser positivt på att ansvaret för drift och underhåll av pendlingsstråken överförs till Trafik- och renhållningsnämnden, för effektiv utformning och underhåll av det prioriterade cykelvägnätet. Förvaltningen anser dock att även stadsdelsförvaltningarna, med fortsatt ansvar för huvudstråken, bör ha möjlighet att ansöka om medel från cykelmiljarden. Det är en förutsättning för ett likvärdigt cykelnät i hela staden. När staden växer kommer befintliga cykelstråk förändras, nya tillkomma och prioriteringarna förändras. Om huvudmannskapet då är uppdelat mellan pendlingsstråk och huvudstråk, där medel finns för det ena men inte det andra, riskeras att väghållarskapet återigen blir otydligt och en fråga för diskussion mellan olika beslutsfattare och nämnder.

I Skärholmen är ökad folkhälsa ett av de mål som ges särskild prioritet, och ökad cykling ligger helt i linje med förvaltningens ambitioner. Förvaltningen uppmärksammar därför särskilt att

strategin uttrycker ett fokus mot de grupper som inte är vana att cykla och där cykeln kan innebära nya möjligheter och friheter, något som med fördel kan fångas upp i den övergripande kommunikations- och aktivitetsplan som kommunstyrelsen tar fram för stadens samlade cykelarbete.

I Skärholmen efterfrågas fler och bättre cykelparkeringar på gatumark vid samtliga av områdets fyra centrumområden. Sättra torg kommer under året att få ett utökat antal. Men det kommer att krävas ytterligare insatser för att nå upp till tidigare nivåer. Även på Skärholmens torg har en ny cykelparkering anlagts vid Svenska kyrkan, men fler efterfrågas.

Förvaltningen planerar för en kartläggning av målpunkter och knytpunkter i stadsdelsnämndsområdet där cykelparkeringar på parkmark skulle stärka cykelnätet och förutsättningarna för ökad cykling. Det kan handla om badplatser, parker, caféer och andra centrala mötesplatser. Kartläggningen planeras till 2015. För att kunna anlägga cykelparkeringar vid de lägen som framstår som mest strategiska behöver förvaltningen dock utökade medel, förslagsvis från cykelmiljarden, som tidigare nämnt. Förvaltningen verkar också för cykelparkeringar samt komplettering och utökning av befintliga stråk vid ny- och/eller ombyggnation av parker och stråk i stadsdelsnämndsområdet.

Slutligen vill förvaltningen framhålla behovet av fortsatta och stärkta mellankommunala satsningar. Satsning på cykeln som färdmedel är viktig för bättre tvärförbindelser inom söderort. Särskilt för Skärholmen som ansluter till Huddinge kommun längs i stort sett hela gränsen för stadsdelsnämndsområdet. Ansvaret för den mellankommunala planeringen och eventuella satsningar behöver så som föreslås ligga hos Trafik- och renhållningsnämnden, men planeras och utförs i nära samarbete med stadsdelsförvaltningarna.

Bilagor

1. Remissbrev
2. Stadsledningskontorets förslag till beslut
3. Strategi för ökad cykling i Stockholms stad
4. Karta: Pendlings- och huvudstråk i söderort